

Győri László

A falu hangjai

*Rönkön ülök a farakás mögött
megszokott, régi rejtkehelyemen.
Hasadozó, fekete, régi rönk,
de jó vastag, hogy kényelmes legyen.
Nem éppen karosszék, de szép időt
megélt, egymáshoz értünk, és ha nem
is az, akkor is éppen az nekem.*

*Jobbról tűzifa lomha tönkjei
takarják el a kertet, a falut,
hallgatom, ahogy elmegy valaki,
hallom, ahogy nyílik, a kaput,
a sánta asszony botját odaki.
De sokat koppan, mire hazajut!
Hallom a csődört, ahogy körbe fut*

*nyihogva, mint a halál lovai.
És hallom, ahogy elkerengenek
a túlvilágok mind kiömleni.
Három közmunkás éppen erre megy,
a némaságuk hanggal van teli,
azt mondja, hallom, az is rejtve peng:
minek halni? De élni rettegek.*

*Hallom őket, a falu hangjait,
külön ugyan sohase figyelem,
de akkor is mind ideérkezik
belém akadva rejtkehelyemen.
Nyár van, jó idő, amely ha kinyit,
kopasz közökre egy-egy új ütem
tolul erre-amarra hirtelen.*

*Hallom őket a zárójel mögül,
ahol becsukva én is jel vagyok,
és hallom egyre észrevétlenül,
a nyomorék nő amint elkopog,*

*aki úgy él már, egyes-egyedül,
testvére, anyja, mindenki halott.
Biccenve él, a lelke, mint a bolt,*

*mely nyitás előtt lakattal borong.
Hallom őket tisztán, mint a jel,
ha már mindentől elrugaszkodott,
s találgatom, ki megy az úton el,
mi az a hallatlan nagy dolog,
amelyet éppen elvégezni kell
tovább létezni csupán ennyivel.*

*Mind hallom őket, minden ízemig
a vén rönkön, az asszonyt is, ahogy
öklendezte a jajgatásait.
A villanydróton csüggve hallgatott
a dermesztő csend. Azt a durva kint
most is hallom, amint nyúlt a drót,
s levágtuk róla azt a meghalót.*

*Hallom őket, az Összes hangjait
hallom, habár csak egy-egy részletet,
egyetlenegy hányadot jószerint,
mert a teljes egészen téveteg.
Dehogy sejtik, hogy rejtőzöm megint,
s hallom őket ezen a szétesett
rönkön, akár egy odvas égi test.*

A rossz liszt

*Ó, te rossz rétesliszt, így pörölt,
rosszabb vagy, egyre rosszabb,
hiába teszek meg annyi kört,
nem nyúlsz ki, átkozott vagy!*

*Rosszabb vagy te a tavalyinál,
rosszabb vagy, egyre rosszabb.
És ez így halad mióta már,
te liszt alja, gonosz lap!*

*Mit vétettem, mondd meg, istenem,
te szertelen, szeles?
Meggyúrtalak most is rendesen,
s te rám hoztad a pestist.*

*Nyúlj ki már végre, te rossz lepel!
Ó, te halotti leplem!
Mert az vagy, átkozott, az leszel,
én meghalok, te meg nem.*

*Te rossz lotyó! Kinek adtad el
magad, mondd, kinek fekszel
le? Megtéplek, meg én, hogyha kell
százszor és százezerszer.*

*Így jár, körbe-körbe, vonva a
gonosz, engedetlen,
fehér hómezőt, hogy jókora
horizontba vesszen.*

*A nagy, hatalmas láthatár
most össze van sodorva.
Ó, te átkozott, rossz halál,
jó lisztet hol kapok ma?*

Tátorján

Ligeti Lajos emlékének

*Szavakban élek, létezem,
ők a lélek, az értelem,
amíg szó, egyetlenegy,
átlükteti a testemet,*

*élek, eremben szó kering,
a vér is azt sodorja mind,
belélegzem a szavakat,
úgy frissül bennem a tudat,*

*a szófűzés kanyarjai
új erőt nyújtanak neki.
Emlékezetem éltetik,
jövőmet köszönöm nekik.*

*Az új szavakban új erő,
mint friss, erdei levegő.
Ha meg egy régi jön elő,
azzal is tágul a tüdő.*

*Egy tudós műben az a szó
csapott meg, amely olyan ó,
hogy ma már alig ismerik
magát a szót, meg azt, amit*

*hordoz a sárga pusztaság,
a vad Cambre tatáriát.
A tudós szófejtegető
kezetől fényre ér a tő.*

*Vele megyek a nyelven át
kifaggatni, hogy merre járt.
Miféle nyelvben honlakó
a tátorján, a régi szó?*

*Hová induljak érte el?
Melyik múltunkba térjek el?
Honnan vándorolt évre év,
mire minálunk révbe ért?*

*Mi hozta? Miféle patak?
Miféle vékony zuhatag?
Miféle vastag ősi ár,
amely a földet örli már?*

*Bukdácsolt évszázadokon
át e szél, e nyelv űzte gyom
tatárból, törökből, mire
ideért. S holnap újra le,*

*alábukik a kő közé
szivárogni a mély felé
a karszt belén előre, míg
egy kő hegyén megjelenik,*

*s akár a könny, odakövül
szemünk elé örök jelül.*